

**सामुदायिक विद्यालयहरुमा रिक्त हुने विद्यालय सहायक (लेखापाल) तथा विद्यालय कर्मचारी
करारमा पदपुर्ति गर्न खुला प्रतियोगितात्मक परिक्षाको पाठ्यक्रम**

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ

प्रथम चरण:- लिखित परिक्षा (बस्तुगत र विषयगत)

पुर्णाङ्क:- १००

दोस्रो चरण:- अन्तर्वार्ता

पुर्णाङ्क:- १५

परिक्षा योजना

प्रथम चरण:- लिखित परिक्षा

पुर्णाङ्क:- १००

पत्र	विषय	पुर्णाङ्क	परिक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	समय
पहिलो (दुबै पदको लागि)	शैक्षिक तथा सुचना प्रविधी सम्बन्धि ज्ञान	५० पुर्णाङ्क ५०% उतिर्णाङ्क	बस्तुगत	२५	३० मि.
दोस्रो (लेखापालको लागि)	कार्य ज्ञान सम्बन्धि ज्ञान	१०० पुर्णाङ्क ४०% उतिर्णाङ्क	विषयगत	लामो प्रश्न ५ वटा * १० = ५० छोटो प्रश्न ५ वटा * ७ = ३५ अति छोटो प्रश्न ५ वटा * ३ = १५	३ घण्टा
दोस्रो (विद्यालय सहयोगिको लागि)	कार्य ज्ञान सम्बन्धि ज्ञान	२५ पुर्णाङ्क ४०% उतिर्णाङ्क	विषयगत	(प्रश्न संख्या ५ वटा) ५ * ५ = २५	१ घण्टा

पहिलो पत्र:- (बस्तुगत) (माथि उल्लेखित दुई वटै पदहरुको लागि)

१. नेपालको भुगोल तथा शान्तिनगर गाउँपालिकाको सामान्य जानकारी
२. राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६
३. पाठ्यक्रमको परिचय, निर्माण प्रक्रिया र तत्वहरु
४. स्थानीय पाठ्यक्रम, विद्यालय सुधार योजना, विद्यालय सामाजिक परीक्षण, विद्यालय लेखापरीक्षण
५. शैक्षिक सामग्रीको परिचय, महत्व र प्रकारहरु
६. दर्ता चलानी, पत्र लेखन, पत्र व्यवहार,
७. बाल मनोबिज्ञान, बृद्धि र विकास

८. पुर्वबाल्याबस्थाको परिचय, बिकासात्मक पक्षहरु, बिशेषताहरु
९. आधारभुत तह (१-३) को एकिकृत पाठ्यक्रम
१०. कार्यालय व्यवस्थापन, भौतिक पुर्बाधार निर्माण सम्बन्धि
११. नेपालको संविधानमा शिक्षा सम्बन्धि प्रावधान
१२. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
१३. नेपालको शिक्षाको तहगत संरचना
१४. लेखा तथा लेखापालन, बजेट, बेरुजू, आम्दानी खर्च लेखाङ्कन
१५. प्राथमिक उपचार, सरसफाई सम्बन्धि

दोस्रो पत्र:- (विषयगत)

क) विद्यालय सहायक (लेखापाल पदको लागि)-

१. विद्यालय लेखाप्रणालीको परिचय
२. लेखापालन तथा लेखापालनको उदेश्य
३. आर्थिक दायित्व संग भूमिका (वि.व्य.स., प्र.अ तथा लेखा हेर्ने कर्मचारी)
४. विद्यालय कोष सञ्चालन (कोषका स्रोतहरु, कोष सञ्चालन तरिका)
५. आम्दानी तथा खर्च स्रोतको बर्गिकरण तथा व्याख्या
६. विद्यालयको बजेट तर्जुमा प्रक्रिया (आम्दानी र खर्चको अनुमान)
७. विद्यालयको बजेट निकास माग संग सम्बन्धित ब्यबस्था
८. विद्यालयको आय- व्ययको लेखाङ्कन:-
 - आम्दानी लेखाङ्कन- नगदी रसिद, गोश्वारा भौचर, मासिक आम्दानी खाता, शुल्क दर्ता किताब
 - खर्च लेखाङ्कन – गोश्वारा भौचर, मासिक खर्च खाता, बैङ्क नगदी किताब, बजेट खाता, खर्चको फाँटवारी, बैङ्क हिसाब मिलान बिबरण, धरौटी खाता)
९. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तथा लेखा परीक्षण सम्बन्धि व्यवस्था
 - आन्तरिक नियन्त्रण कार्ययोजना, सामाजिक परीक्षण, लेखापरीक्षण, सामाजिक परीक्षण समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, विद्यालय सुधार योजना निर्माण, आम्दानी खर्च श्रेस्ता व्यवस्थापन ,बेरुजू तथा बेरुजू फछ्यौट आदी ।
 - विद्यालयमा सिकाई बाताबरण निर्माण, अभिभावक/समुदायको संलग्नता/भूमिका ।
१०. ससर्त अनुदान तथा अन्य प्रकारका अनुदान व्यवस्थापन (प्राप्ति तथा कार्यान्वयन)
११. विद्यालयका शैक्षिक तथा भौतिक कार्यक्रम सञ्चालन, श्रेस्ता निर्माण तथा प्रतिबेदन
१२. लेखापालको काम कर्तव्य र भूमिका तथा आचारसंहिता पालना

१३. अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर तथा जिवनपर्यन्त शिक्षा, महिला शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, प्रौढ शिक्षा
१४. आमा समुह, समुदायमा हुने अन्य बिभिन्न बैठक, सभा सम्मेलन, आमा समुह, सहकारी बैठकहरु
१५. बैठक आयोजना, निर्णय लेखन, निर्णय लेख्दा ध्यान दिनुपर्ने तथ्यहरु, बैठक सञ्चालन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु
१६. परियोजना प्रस्ताव निर्माण, कार्यक्रम/योजना छनौट, स्विकृति र संचालन, सहभागितात्मक योजना तर्जुमा
१७. प्रभावकारी सञ्चार र सिप, अन्य संघ सस्थाहरु संगको सम्बन्ध
१८. अभिलेख व्यवस्थापन, तथ्याङ्क प्रस्तुतिकरण , Integrated Educational Management Information System (IEMIS), Information, Communication & Technology (ICT), दोहोरो श्रेस्ता प्रणाली, आय-व्यय खाता, जिन्सी व्यवस्थापन प्रणाली
१९. दिवाखाजा, छात्रबृत्ति, पाठ्यपुस्तक लगायतका ससर्त तर्फका कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया (आवश्यकता पहिचान, माग फाराम तयारी, पेश, निकास अभिलेखिकरण, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयारी)
२०. तोक आदेश, दर्ता चलानी, टिप्पणी लेखन, अभिलेख व्यवस्थापन, फाईलिङ तथा विद्यालय लेखा संग सम्बन्धित समसामयिक विषयहरु तथा कानुनी दस्तावेजहरु

ख) विद्यालय सहयोगिको लागि:-

- क) विद्यालय शिक्षाको परिचय
- ख) स्थानीय पाठ्यक्रम, विद्यालय सुधार योजना, विद्यालय सामाजिक परीक्षण, विद्यालय लेखापरीक्षण
- ग) शैक्षिक सामग्रीको परिचय, महत्व र प्रकारहरु
- घ) दर्ता चलानी, पत्र लेखन, पत्र व्यवहार,
- ङ) बाल मनोबिज्ञान, बृद्धि र विकास
- च) पुर्वबाल्यावस्थाको परिचय, बिकासात्मक पक्षहरु, बिशेषताहरु
- छ) कार्यालय व्यवस्थापन, समयपालना, आचारसंहिता
- ज) नेपालको संविधानमा शिक्षा सम्बन्धि प्रावधान
- झ) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- ञ) परीक्षा सञ्चालन (प्रथम, दोस्रो त्रैमासिक तथा वार्षिक परीक्षा)
- ट) फुल बगैचा हेरचाह, निर्माण
- ठ) कार्यालय परिसर सरसफाई, फोहोरमैला व्यवस्थापन, वातावरणिय सरसफाई

- ड) व्यक्तिगत सरसफाई तथा विद्यार्थि स्वास्थ्य संग सम्बन्धित क्रियाकलाप
- ढ) पारिवारिक र सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा, सर्ने तथा नसर्ने रोगहरु, विद्यालय तथा खेलमैदानमा हुने दुर्घटना, प्राथमिक उपचार तथा बच्चे उपायहरु
- ण) अभिभावक भेला, विद्यालय ब्यबस्थापन समिति लगायतका अन्य विभिन्न समितिका बैठक आयोजना तथा व्यवस्थापन, विभिन्न दिबसिय कार्यक्रम, विभिन्न संघ सस्था तथा विभिन्न निकायका कार्यक्रम व्यवस्थापन
- त) विद्यालयमा गुणस्तरिय दिवाखाजा व्यवस्थापका तरिकाहरु, स्थानीय परिकारहरु, पाक शिक्षा
- थ) विद्यालय सहयोगि कर्मचारिको भुमिका, महत्व र अतिथी सत्कार, सम्मानजनक ब्यबहार, शिष्ट व्यवहार

दोस्रो चरण:- अन्तर्वार्ता

(विषयवस्तु(५), प्रस्तुतिकरण (५), सामान्य ज्ञान (५), तोकिएको न्युनतम शैक्षिक योग्यता (प्रथम श्रेणी भए (३ अंक) द्वितिय श्रेणी भए (२ अंक) तृतिय श्रेणी भए (१ अंक), माथिल्लो शैक्षिक योग्यता वापत (प्रथम श्रेणी वापत २, दितिय भए १) कार्य अनुभव (प्रति बर्ष ०.५ का दरले बढिमा १० वर्षको ५ अंक)

द्रष्टव्य:-

- लिखित परिक्षाको माध्यम भाषा नेपाली, अङ्ग्रेजी वा दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम चरणको पहिलो पत्रमा उतिर्ण भए पश्चात मात्र दोस्रो पत्रको परिक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- परिक्षामा कुनै पनि प्रकारको विद्युतिय सामग्री उपयोग गर्न पाइनेछैन।
- विषयगत प्रश्नहरुको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढि भाग वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा सो भन्दा बढि टिप्पणिहरु सोध्न सकिनेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा समाबिष्ट बिषयवस्तुहरु परिक्षाको मितिसम्म संसोधन भएका समसामयिक बिषयवस्तु समेत परेको सम्झनुपर्छ ।
- यस भन्दा अगाडि भए गरेका पाठ्यक्रम खारेज गरी मिति २०८०/०९/२५ गते देखि लागु हुने गरि यो पाठ्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- शिक्षा नियमावली २०५९ को नियम ९७ बमोजिम अस्थायी/करारमा शिक्षक छनौट गर्न सोहि नियमावलीको नियम ९६ "क" बमोजिमको शिक्षक छनौट समितिले यो पाठ्यक्रम अनुसारको विषयवस्तुमा आधारित रहेर परिक्षा सञ्चालन गर्नेछ ।